

Duurzaamheids- jaarverslag 2024

*Bekijk wat er in
2024 is bereikt en
onze ambities voor
de komende jaren*

Mondriaan

Voorwoord

Mondriaan streeft naar een goede kwaliteit van leven voor patiënten, cliënten, bezoekers en medewerkers.

Ons beleid en onze doelen sluiten aan bij de Green Deal 3.0 (Samen werken aan duurzame zorg) die wij in 2024 hebben getekend. Daarnaast hebben we onze hoofdlocaties laten certificeren voor de MilieuThermometer Zorg en hebben we het certificaat Brons ontvangen!

Naast de ambitie om passende zorg aan te bieden aan alle inwoners van Zuid-Limburg (Meerjarenbeleid 2026) hechten wij waarde aan het aanbieden van duurzame zorg. Duurzaamheid gaat over het evenwicht tussen mens, milieu en economie en ervoor zorgen dat we de aarde niet uitputten. Wij benadrukken de noodzaak van duurzaamheid als een integraal onderdeel van onze bedrijfsvoering. Het doel is om bewustzijn en kennis over duurzame zorg te vergroten, met concrete stappen zoals het bepalen van duurzaamheidsdoelen, het betrekken van stakeholders en het vertalen van initiatieven naar acties. Hiermee richten wij ons op milieubescherming, sociale verantwoordelijkheid en economische duurzaamheid, met aandacht voor thema's zoals gezonde leefomgeving en duurzame voeding.

Dit duurzaamheidsjaarverslag geeft inzicht in de behaalde resultaten in 2024 en schetst de ambities voor de komende jaren.

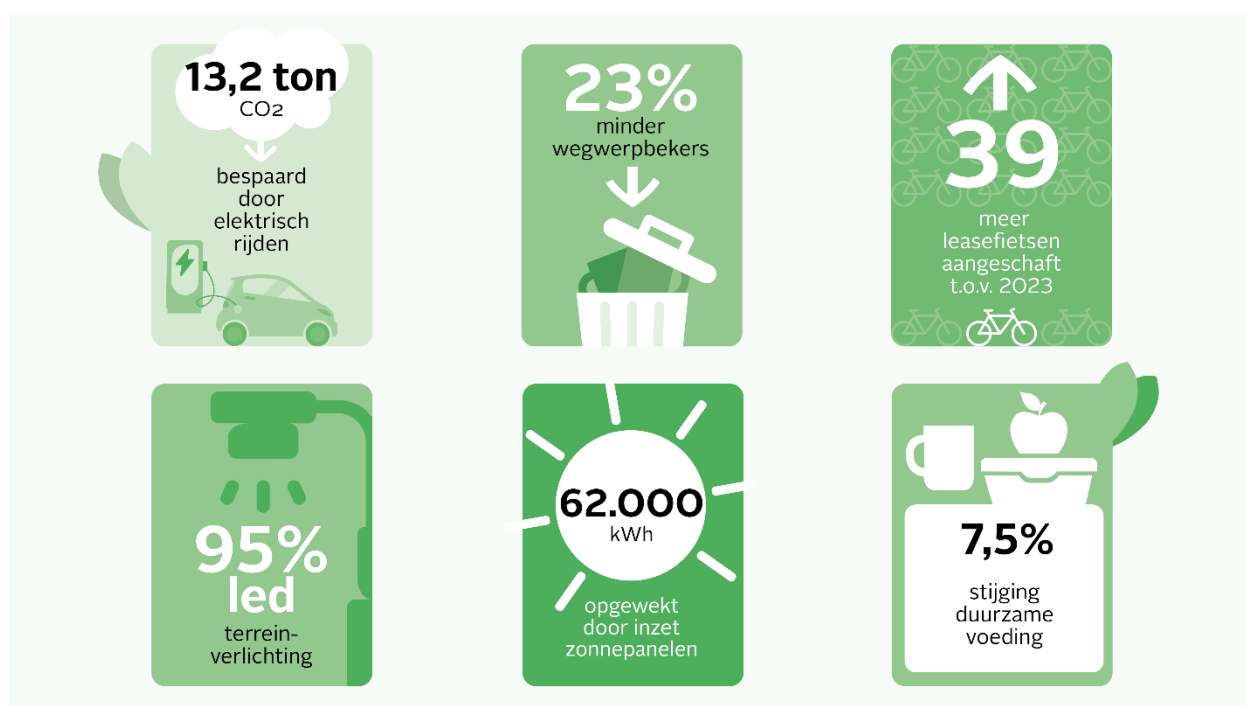
MPZ milieu platform zorgsector

Zorg

Onze kwartiermakers op het gebied van duurzaamheid mochten in januari 2025 het certificaat MPZ brons in ontvangst nemen

Resultaten 2024

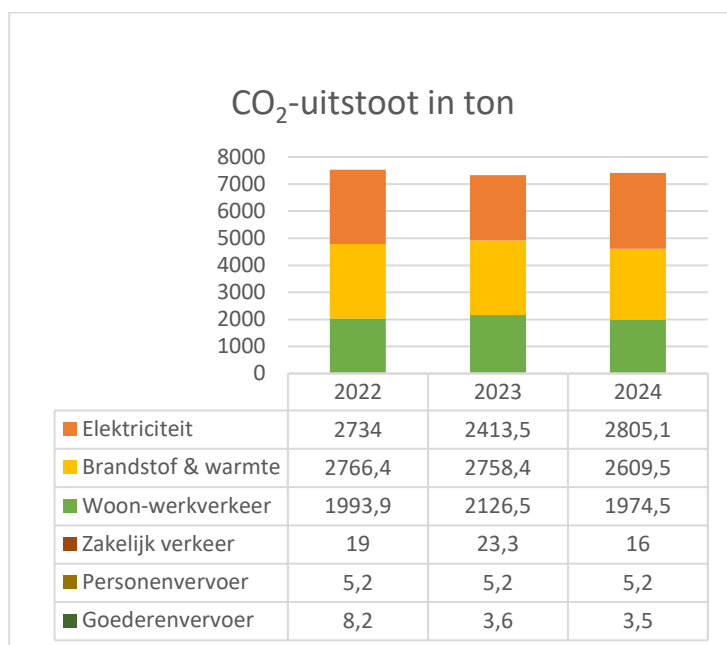

Mondriaan

Wat hebben we in 2024 allemaal gedaan op weg naar een duurzamer Mondriaan?

- ✓ We zetten in op bewustwording en kennis bij onze patiënten, cliënten, bezoekers en medewerkers. Onder andere door mee te doen aan landelijke campagnes.
- ✓ We roepen medewerkers op om hun duurzame ideeën te delen via een aparte ideeënbuis.
- ✓ Medewerkers worden gestimuleerd om op de fiets naar het werk te komen.
- ✓ Ons energieverbruik neemt af door technische en gedragsgerichte maatregelen.
- ✓ Waterbesparing wordt daar waar mogelijk ingezet.
- ✓ Er wordt gewerkt aan het scheiden van meer afvalstromen.
- ✓ We zijn een onderzoek gestart naar het voorkomen van voedselverspilling.
- ✓ Waar mogelijk vervangen we wegwerpartikelen door herbruikbare artikelen.
- ✓ We werken aan de implementatie van ons vernieuwde beleid 'Duurzaam inkopen'.
- ✓ Thuiswerken wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.
- ✓ We besparen papier door printsystemen en -instellingen en onze communicatie met patiënten zo veel mogelijk te digitaliseren.
- ✓ We voegen meer groen aan onze terreinen toe en vergroten daarmee de biodiversiteit.

Onze CO₂ voetafdruk

Onze focus:

1. CO₂-uitstoot verlagen
2. Gezonde leefomgeving
3. Circulaire bedrijfsvoering
4. Integratie van duurzaamheid

Ontwikkelingen in de markt en maatschappelijke veranderingen vragen soms aanpassingen in het gebruik van ruimte (m²) en energie.

In 2024 droegen de volgende ontwikkelingen in grote mate bij aan de toename in verbruik van energie ten opzichte van 2023:

- De open opname afdeling Wilgenhof en het zwembad kwamen na renovatie weer in gebruik.
- Het kantoorgebouw op de hoofdlocatie Heerlen is gerenoveerd.
- Per 1 januari maakt Kracht in Zorg onderdeel uit van Mondriaan. Dit betekende een uitbreiding van het aantal locaties én medewerkers.

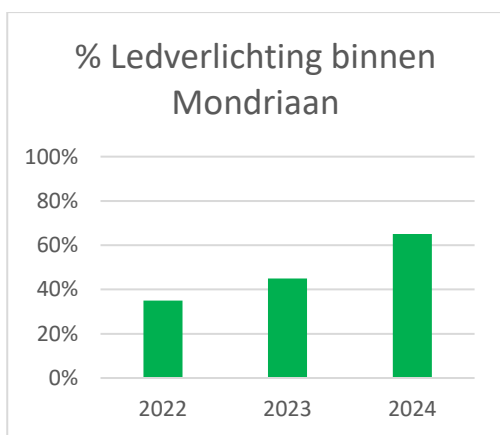
Mondriaan

CO₂-uitstoot verlagen

Om onze CO₂-uitstoot te verkleinen focussen we op het gebruik van duurzame energie en duurzaam vervoer.

Duurzame energie

- ✓ Om beter inzicht te krijgen in ons verbruik van elektra en gas is in 2024 geïnvesteerd in de Energiemonitoring.
- ✓ Daarnaast hebben we door het plaatsen van trafometers in Heerlen en Vijverdal meer inzicht gekregen in ons energieverbruik.
- ✓ De inzet van zonnepanelen zorgde voor een vermindering van afname van elektra van de leverancier met 61.321,60 kWh.

Duurzaam vervoer

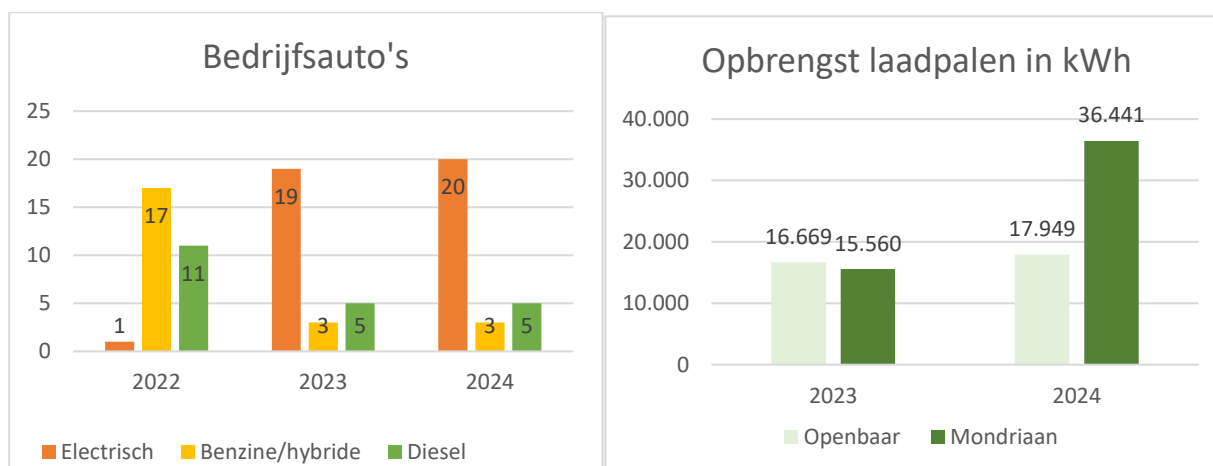
Het in 2024 opgestelde Duurzaam Mobiliteitsbeleid bevat concrete doelen en bijpassende maatregelen om de milieu-impact van onze vervoersbewegingen te verkleinen.

- ✓ Thuiswerken wordt gefaciliteerd waardoor het woon-werkverkeer afneemt.
- ✓ Alle goederenvervoer gebeurt met elektrische auto's.
- ✓ De aanschaf van leasefietsen, dé stimulans om medewerkers op de fiets naar het werk te krijgen, is in 2024 gestegen met 17,3%

Mondriaan

- ✓ Onze elektrische bedrijfsauto's, die gebruik maken van de laadpalen op de terreinen van Mondriaan, hebben in 2024 in totaal 36.441 kWh opgeladen. Daarmee is 103.312 km gereden en 3625 liter benzine bespaard.

CO₂-uitstoot bij benzine = 31.274 kg
 CO₂-uitstoot bij elektrisch = 18.044 kg

Vermindering CO₂-uitstoot: 13,2 ton
 Besparing benzine: 3625 liter

Gezonde leefomgeving

Door te focussen op duurzame huisvesting en gezonde en duurzame voeding werken we aan een gezonde omgeving voor onze patiënten, medewerkers, bezoekers en omwonenden.

Duurzame huisvesting

De patiëntvriendelijkheid en het imago van Mondriaan worden, naast de manier waarop we acteren, zeker ook bepaald door de uitstraling en inrichting van onze gebouwen.

Aan de hand van het vastgestelde strategisch vastgoedplan en het Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan geven we actief uitvoering aan duurzame huisvesting. Het welzijn van patiënten en medewerkers staat bij deze uitvoering voorop. Doorlopend besteden we aandacht aan duurzaamheid, waarbij niet alleen de geldende normen worden gevolgd, maar ook proactief wordt gezocht naar verdere verbeteringen en verduurzaming in de gebouwelijke situatie van Mondriaan.

Mondriaan

- ✓ In 2024 lag de focus op de renovatie van het kantoorpand Gebouw J met een doorkijk naar vergroening van het interieur.
- ✓ Door isolatie van het dak én de inzet van hybride warmtepompen en warmtepompboilers wordt het gasverbruik aanzienlijk verlaagd en daarmee dus de CO₂-uitstoot. Beschermd Wonen Spekheide is de eerste locatie waarbij dat gerealiseerd is.

Gezonde en duurzame voeding

De meest duurzame zorg is zorg die niet geleverd hoeft te worden. Omdat voorkomen beter is dan genezen werken we aan een gezond en duurzaam voedingsaanbod. Ook stimuleren we het bewegen onder patiënten en medewerkers.

- ✓ In 2024 is de Visie op Voeding geformuleerd, waarbij we uitgaan van balans. Balans tussen gezonde en minder gezonde voeding, tussen vlees en vegetarisch, tussen kant-en-klare maaltijden en zelf koken. Maar ook met voldoende aandacht voor eigen verantwoordelijkheid en voor keuzevrijheid en privacy. De focus ligt daarbij op 'voeden', niet op 'vullen' (Nationaal preventie-akkoord, Richtlijnen schijf van vijf), het bieden van keuzemogelijkheden, gastvrijheid rondom eten en drinken en een aanbod afgestemd op de doelgroep. Daarnaast is er aandacht voor voedselverspilling & CO₂-uitstoot (Green deal 3.0 Voedingsinterventies).

- ✓ Het aandeel duurzame artikelen is gestegen naar 21,27% ten opzichte van 13,52% in 2023. Daily Fresh Food (DFF) zet als leverancier in op het aanbieden van duurzame producten. Met de overdracht van zowel de patiëntmaaltijden als het boodschappenpakket aan DFF, kan Mondriaan een grotere bijdrage leveren in het aanbieden van duurzame voeding binnen de zorg en bedrijfsrestaurants.

Biodiversiteit en groenvoorziening

Ons groenbeheer voorziet in de verbetering van de biodiversiteit van onze buitenomgeving. Dit sluit volledig aan bij de principes van Mondriaan als koploper in de Groene GGZ.

- ✓ Om te stimuleren dat zowel cliënten als medewerkers in beweging komen, zijn in 2024 op locatie Heerlen onder de noemer Pauzewandelen drie wandelroutes uitgezet. Er kan worden gekozen uit 1,55 km, 2,3 km en 3,45 km. De routes lopen deels over het terrein en deels over het aanliggende dal.
- ✓ Daarnaast is de hoofdlocatie Heerlen in oktober 2024 geselecteerd als één van de nieuwe Te Gek Groen iconlocaties. Dit betekent dat wij de komende jaren vooroplopen en de natuur op ons zorgterrein gaan versterken, zodat deze nog beter benut wordt voor cliënten, zorgmedewerkers en omwonenden.
- ✓ In 2024 lag de focus binnen het groenbeheer vooral op de voorbereidingen om de biodiversiteit van de terreinen John F. Kennedylaan Heerlen en Vijverdalseweg Maastricht te verbeteren. Zo zijn bloemenmengsels onderzocht en zijn de terreinen voorbereid met het oog op realisatie in 2025.

Te Gek
Groen
locatie

Rookvrije omgeving

We zetten in op rookvrije locaties. Op de plekken waar roken is toegestaan zijn voorzieningen aanwezig om zoveel mogelijk ongewenst afval (peuken) te voorkomen.

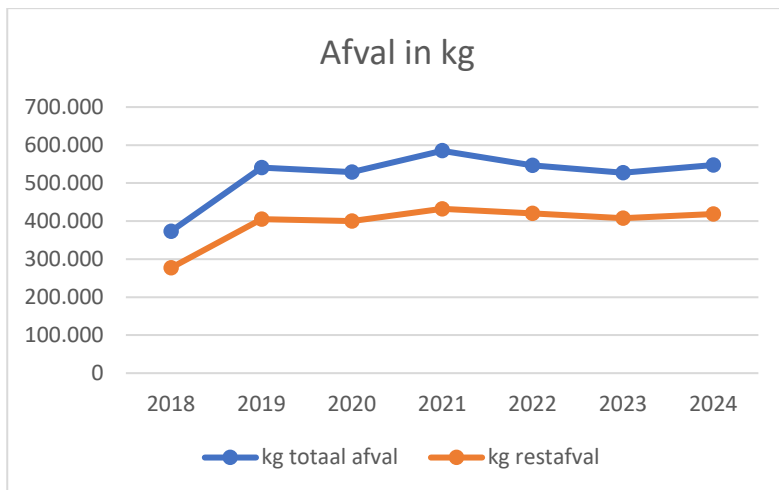
Circulaire bedrijfsvoering

Duurzaam inkopen is een integraal onderdeel van ons inkoopbeleid. Wij zetten in op minder gebruik van materialen en bij aanschaf van nieuwe materialen is ons duurzaam inkoopbeleid van toepassing. Daarnaast gaan we in gesprek met leveranciers over het aanpassen van producten en verpakkingen om afval te verminderen. Wegwerpartikelen worden vervangen dan wel gerecycled. De wettelijk verplichte afvalstromen worden gescheiden en we werken aan het verder scheiden van ons afval.

Afval

Hoewel we hard werken aan het verminderen van afval, zien we in 2024 een stijging van het totale afval ten opzichte van 2023. Door overname van een andere organisatie en door het ingebruiknemen van een gerenoveerde vleugel zijn we gegroeid in m², in aantal locaties en in aantal medewerkers, wat de toename in afval tot gevolg heeft gehad.

Mondriaan

- ✓ In ons Afvalbeleid, dat in 2024 geformuleerd is, is afvalpreventie een belangrijk onderdeel. Het beleid is erop gericht om op een verantwoorde en duurzame manier met afval om te gaan, waarbij afval waar mogelijk dient als grondstof voor nieuwe toepassingen. Dit doen we door in te zetten op Refuse (voorkomen), Reduce (verminderen) en Reuse (hergebruiken). Deze behoren tot de hogere treden op de zogenaamde R-ladder voor circulair werken (bron: MPZ Campagne Zorg zonder Afval). Het hoogwaardig recyclen van gescheiden afvalstromen is de laagste trede. Toepassingsgebieden zijn duurzaam inkopen, afval voorkomen en scheiden en verspillingen tegengaan.
- ✓ Daarnaast zijn we op zorgafdelingen gestart met het inzamelen van plastic- en drankkartonsafval, zijn op alle locaties duurzame dispensers geplaatst en hebben de kartonnen wegwerpbekers plaatsgemaakt voor duurzame bezoekersmokken. Hierdoor is het gebruik van wegwerpbekers met 23% afgenomen ten opzichte van 2023.

Hergebruik

Door kritisch te kijken naar wat we met overbodig materiaal doen, komt een deel voor hergebruik in aanmerking.

- ✓ Zo wordt een deel van afgeschreven **ICT-apparatuur** doorgeleverd aan het cliëntenproject Upgrade, om na refurbishing heringezet te worden.
- ✓ Een deel van afgeschreven **meubilair en matrassen** gaat naar de Stichting Sociaal-Medische Hulpverlening. In 2024 zijn meerdere gevulde vrachtwagens richting Oekraïne gegaan.
- ✓ Achtergebleven **fietsen** gaan naar onze fietswerkplaats aan de Frankenstraat in Maastricht.
- ✓ Niet gebruikte **medicatie** gaat retour naar de leverancier Brocacef. Alle geretourneerde medicatie wordt zoveel mogelijk al binnen Mondriaan ontdaan van verpakkingen en gegevens en wordt daarna geretourneerd aan Brocacef (BZF).

Bij binnenkomst bij BZF wordt de medicatie van alle instellingen die aan hen retourneren (en dus niet zelf het afval verwerken) ontdaan van overgebleven verpakkingsmateriaal en samengevoegd in daarvoor bestemde tonnen. De firma PreZero vernietigt dit vervolgens. Zij zijn hiervoor gecertificeerd.

- ✓ Alle ingezamelde **Glas en PD** gaat naar Afval goed geregeld die de kosteloze inzameling van plastic verpakkingen, drankkartons en glazen verpakkingsafval regelt. Het ingezamelde plastic afval en drankenkartons worden gesorteerd, gerecycled en tot nieuwe grondstof gemaakt.

Upgrade (ondergebracht bij De Brök) ontvangt zowel telefoons als laptops van Mondriaan. Upgrade wist de gegevens, knapt de apparatuur op voor tweedehandsverkoop of gebruikt de onderdelen voor reparaties. Daarnaast leveren ze gratis diensten zoals het updaten van programma's, aan cliënten en buurtbewoners.

De fietswerkplaats repareert ongeveer 200 fietsen per maand en biedt zo een betaalbaar alternatief voor buurtbewoners, studenten, medewerkers en patiënten. Kapotte fietsen uit de buurt én van Mondriaan krijgen zo een tweede leven, waardoor onnodige aanschaf van nieuwe fietsen wordt voorkomen.

Integratie van duurzaamheid

Mondriaan is aangesloten bij Milieu Platform Zorg (MPZ) om de kennis en ontwikkeling op het gebied van duurzaamheid continue te vergroten. We nemen jaarlijks deel aan audits om de kwaliteit van duurzaamheid te garanderen. Met als doel de verantwoordelijkheid op het gebied van duurzaamheid verder gezamenlijk te dragen.

Resultaten 2024

In 2024 lag de focus op:

- ✓ Het officieel van start gaan van de Commissie Duurzaamheid en het Kernteam Duurzaamheid;

Mondriaan

- ✓ Het in gang zetten van de vele voorbereidende acties voor het behalen van de certificering MPZ Keurmerk brons;
- ✓ Deelname en uitvoering geven aan de Campagne Zorg voor Afval en de Energiecampagne;
- ✓ Alle medewerkers voorzien van een duurzaam zomercadeau in de vorm van de (fiets)tas gemaakt van gerecycled materiaal.

Waar richten we ons de komende jaren op?

Duurzaamheid is een veelbesproken begrip met veel raakvlakken. Feitelijk betekent duurzaamheid niet veel meer dan goed zorgen voor mens en milieu, in alles wat je doet. Daar zijn wij als maatschappelijke organisatie natuurlijk groot voorstander van.

Duurzaam zijn betekent ook transparant zijn. Dat biedt mogelijkheid tot discussie en het bepalen van stappen. Daarbij zetten we in op het verder enthousiasmeren van medewerkers en stakeholders. Ons uitgangspunt is ambitieuze, maar haalbare doelen.

Ondanks deze tijden van krapte willen we toch goede duurzame keuzes maken.

Concreet betekent dit dat we ons verder conformeren aan de route zoals opgenomen in de Green Deal Duurzame Zorg en de MPZ-certificering Keurmerk brons willen behouden voor de hoofdlocatie Heerlen en centrumlocatie Maastricht. Tevens focussen we ons op het behalen van brons voor alle andere locaties en blijven we verder inzetten op het bevorderen van gedrag en bewustwording rondom het thema duurzaamheid.